HØJBY nyt

Lokalnyheder for Højby-Lindvedområdet

Indlæg i Højby Nyt 2012 Nr. 7

Sidsel Johanne Larsen ugift husbestyrerinde 1824-1886

Af: Paul Georg Pedersen, formand for Højby Lokalhistoriske Arkiv

Faderen, Niels Larsen med familie, kom i 1827 til Højby som skolelærer og kirkesanger, et hverv han udførte til sin død i 1870.

Historien her handler om den ældste af hans 5 børn og hendes lidt specielle liv, nemlig:
Sidsel Johanne Larsen * 20.6.1824 i Bogense Skole, søn af skolelærer Niels Larsen og Juliane Marie Rasmussen, der stadig iflg. folketællingen i Højby 1840, var hjemme hos sine forældre som 16-årig i Højby. Men ved folketælling 1845 er hun i Fraugde sogn, som "Hollufgård" hører under, og hvor herskabet bestod af enken efter afdøde godsejer Hans Langkilde, Ane Margrethe Langkilde 56 år, hendes søn, Christen Conrad Langkilde 20 år og ugift, en søster Kirsten Marie Langkilde 17 år og ugift, herefter følger så husjomfru **Sidsel Johanne Larsen** 21 år og ugift, og igen ydeligere 23 personer, der er ansat på godset som hhv. kusk, avlskarl, væver, arbejdskarle, stuepiger, kokkepiger, mejersker og malkepiger. På Hollufgårds Mølle er der 9 ansatte og i huse rundt omkring bor der gartner, ladefoged, bødker, og daglejere med deres familier, der alle har deres daglige udkomme fra hovedgården "Hollufgård".

Ovenstående for ligesom at anskueliggøre hvor stor en forskel der var på forholdene dengang, på et gods som "Hollufgård", og så i dag, hvor een mand med lethed kan klare det samme, som godt 30 personer gjorde for 167 år siden. De var dengang mange om arbejdet og fik ikke stress og for højt blodtryk af en fortravlet hverdag, som vi ser det i dag, med mange sygedage og fravær til følge.

I november samme år, som ovenstående folketælling, bliver Kirsten Marie Langkilde gift som 18-årig med Jacob Adolph Jens Lützen i Fraugde Kirke, og 3 år efter at **Sidsel Johanne Larsen** kom til "Hollufgård", døde den gamle fru Langkilde sidst på året i 1848, så nu var den unge, ugifte godsejer alene med sin et år ældre, ligeledes ugifte, husjomfru og husbestyrerinde.

Jeg skrev i sidste Højby Nyt om Blinde Anders, der blev ansat som selskabsmand og musiker på "Hollufgård" i 1870, efter at han havde haft fast bopæl i 22 år hos sin gamle lærer Larsen i Højby (**Sidsel Johannes** far), indtil dennes død. Der skal jo ikke megen fantasi til at antage, at det sikkert har været **Sidsel Johanne,** der har strikket Blinde Anders` stillingsbetegnelse sammen, måske både for at hjælpe Blinde Anders med et sted at bo, og måske også for at få lidt mere liv i det store hus på "Hollufgård"!!

Men i 1872 overtager Fyens Diskonto Kasse godset "Hollufgård" og Christen Conrad Langkilde, samt **Sidsel Johanne Larsen**, flytter herefter ud på "Henriettelyst", en lyst-ejendom i Odense, Sct Hans sogn. Dette ophold blev imidlertid af kort varighed, da Langkilde allerede dør to år efter i 1874, kun 48 år gammel. Langkilde blev bisat fra Odense, Sct. Hans Kirke, og efterfølgende begravet på Højby Kirkegård den 20. august 1874.

Fra tidligere friskolelærer Frovin Jensens "Bidrag til Højby Sogns Historie" kan vi læse, at Christen Conrad Langkilde ved sin død havde testamenteret Højby Kirkes indtægter til **Sidsel Johanne Larsen**, men at arvingerne efter Langkilde, svogeren Jacob Adolph Jens Lützen, handlede med hende og fik kirken tilbage, mod at **Sidsel Johanne Larsen** fik en fast årlig livrente.

Dette testamente fra Langkilde syntes jeg lød ret så interessant, hvorfor jeg besluttede at undersøge det nærmere, men det viste sig at være rigtigt, og tyder jo på en stor taknemlighed fra Langkildes side over den mangeårige indsats, som **Sidsel Johanne** havde ydet ham og hans hus.

Som dokumentation for ovenstående viser det sig nemlig, at Langkilde havde oprettet et Executor Testamente, hvor der tilfaldt jomfru **Sidsel Johanne Larsen** et beløb på 26.200 kr., der blev indsat og bestyret af Overformynderiet med løbende udbetalinger.

Efter Langkildes død flyttede **Sidsel Johanne Larsen** til Tværgade 28 i Odense, hvor hun iflg. folketællingen 1880 ernærer sig som syerske og lever af sin formue til sin død i 1886, 62 år gammel. **Sidsel Johanne Larsen** blev bisat fra Odense, Sct. Knuds Kirke, og blev efterfølgende (ligesom Langkilde), begravet på Højby Kirkegård den 11. oktober 1886.